

**REGIONALNY PROGRAM OPERACYJNY
WOJEWÓDZTWA KUJAWSKO-POMORSKIEGO
NA LATA 2007-2013**

**WYTYCZNE W ZAKRESIE KWALIFIKOWALNOŚCI WYDATKÓW
W RAMACH
REGIONALNEGO PROGRAMU OPERACYJNEGO
WOJEWÓDZTWA KUJAWSKO-POMORSKIEGO
na lata 2007-2013**

Załącznik do uchwały Nr 27/306/08
Zarządu Województwa Kujawsko-Pomorskiego
z dnia 10 kwietnia 2008 r.
ze zmianami wprowadzonymi
Uchwałą Nr 32/371/08 z dnia 29 kwietnia 2008 r.
Uchwałą Nr 56/733/08 z dnia 24 lipca 2008 r.
Uchwałą Nr 12/118/09 z dnia 12 lutego 2009 r.
Uchwałą Nr 47/714/09 z dnia 18 czerwca 2009 r.
Uchwałą Nr 60/1003/09 z dnia 3 sierpnia 2009 r.
Uchwałą Nr 77/1319/09 z dnia 20 października 2009 r.

PROGRAM REGIONALNY
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

**WOJEWÓDZTWO
KUJAWSKO-POMORSKIE**

**EUROPEJSKI FUNDUSZ
ROZWOJU REGIONALNEGO**

Wytyczne w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2007-2013

Niniejsze wytyczne zostały opracowane na podstawie art. 26 ust. 1 pkt 6 ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (Dz. U. z 2006 r. Nr 227, poz. 1658 z późn. zm.) oraz w oparciu o *Krajowe wytyczne dotyczące kwalifikowania wydatków w ramach funduszy strukturalnych i Funduszu Spójności w okresie programowania 2007-2013 (MRR/H/8(4)12/2008) z dnia 17 grudnia 2008 r. Ministra Rozwoju Regionalnego*. Kwalifikowalność wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego (dalej: EFRR) rozpatrywana jest na poziomie kwalifikowalności typu projektu w ramach danej Osi Priorytetowej Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2007-2013 (dalej: RPO WK-P), w świetle Listy wydatków kwalifikowalnych w poszczególnych działaniach RPO WK-P na lata 2007-2013, stanowiących Załącznik VI do Szczegółowego Opisu Osi Priorytetowych RPO WK-P (dalej: URPO) , a także wymogów stawianych na etapie konkretnego konkursu na nabór projektów. . Poświadczenie poniesionych w ramach danego projektu wydatków poprzedza weryfikacja ich kwalifikowalności na podstawie składanych przez Beneficjenta wniosków o płatność, co oznacza, iż do wsparcia z EFRR nie muszą kwalifikować się wszystkie poniesione przez Beneficjenta wydatki.

Rozdział

Dział 1

Przepisy ogólne

§ 1.1. Niniejsze dokument zawiera wytyczne dotyczące kwalifikowania wydatków z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach projektów współfinansowanych z Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2007-2013.

2. Kwestię kwalifikowania wydatków w odniesieniu do Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2007–2013 regulują następujące akty prawne wspólnotowe i krajowe oraz dokumenty, w tym w szczególności:

- 1) Rozporządzenie Rady (WE) nr 1083/2006 z dnia 11 lipca 2006 r. ustanawiające przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności i uchylające Rozporządzenie (WE) nr 1260/1999 (Dz. Urz. UE L 210 z 31. 07. 2006r., z późn. zm.),
- 2) Rozporządzenie nr 1080/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) z dnia 5 lipca 2006 r. w sprawie Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego i uchylającego Rozporządzenie (WE) nr 1783/1999 (Dz. Urz. UE L 210 z 31. 07. 2006 r.),
- 3) Rozporządzenie Komisji (WE) nr 1828/2006 z dnia 8 grudnia 2006 r. ustanawiające szczegółowe zasady wykonania Rozporządzenia Rady (WE) nr 1083/2006 ustanawiającego przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności oraz Rozporządzenia (WE) nr 1080/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego (Dz. Urz. UE L 371 z 27.12. 2006r.),
- 4) Rozporządzenie nr 1081/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) z dnia 5 lipca 2006 r. w sprawie Europejskiego Funduszu Społecznego i uchylającym Rozporządzenie (WE) nr 1784/1999 (Dz. Urz. UE L,210 z 31.07.2006 r.),
- 5) Ustawa z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (Dz. U. Nr 227, poz. 1658, z późn. zm.);
- 6) Ustawa z dnia 30 czerwca 2005 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 249, poz. 2104 z późn. zm.),
- 7) Ustawa z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych (Dz.U. z 2007 r. Nr 223, poz. 1655),
- 8) Ustawa z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz.U. z 2002 r., Nr 76, poz. 223, poz.694, z późn. zm.),
- 9) Ustawa z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług (Dz. U. z 2004 r. Nr 54, poz.535, z późn. zm.),
- 10) Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 27 kwietnia 2004 r. w sprawie wykonania niektórych przepisów ustawy o podatku od towarów i usług (Dz. U. z 2004 r. Nr 97, poz. 970 z późn. zm.),
- 11) Ustawa z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. z Nr 261, poz. 2603, z późn. zm.),
- 12) Ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2004 r., Nr 92, poz. 880 z późn. zm.),

- 13) Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2008 r., Nr 25, poz. 150),
 - 14) Ustawa z dnia 23 kwietnia 1964 r. Kodeks Cywilny (Dz. U. z 1964 r., Nr 16, poz. 93, z późn. zm.),
 - 15) Szczegółowy Opis Osi Priorytetowych Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2007-2013,
 - 16) Krajowe wytyczne dotyczące kwalifikowania wydatków w ramach funduszy strukturalnych i Funduszu Spójności w okresie programowania 2007-2013
- oraz inne nie wymienione powyżej w zależności od przedmiotu realizowanego projektu.

§ 2. 1. Przez wydatek kwalifikowalny rozumie się wydatek spełniający warunki umożliwiające jego całkowite lub częściowe pokrycie środkami przeznaczonymi na realizację Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2007-2013, pochodzącymi z budżetu Unii Europejskiej lub z publicznych źródeł krajowych.

2. Wydatek będzie uznany za kwalifikowalny, jeśli spełnia wszystkie dotyczące go warunki określone w niniejszych Wytycznych.

3. W przypadku projektów objętych zasadami pomocy publicznej w rozumieniu Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską (art. 87) dodatkowo zastosowanie mają uregulowania zawarte w odpowiednich przepisach wspólnotowych¹, programach pomocowych zatwierdzonych przez Komisję lub decyzjach Komisji przyznających pomoc indywidualną ad hoc. Zasady kwalifikowania wydatków mogą być bardziej restrykcyjne od zasad dotyczących kwalifikowania wydatków określonych w niniejszych Wytycznych. Zasady te mogą dotyczyć w szczególności okresu kwalifikowania wydatków oraz kategorii wydatków kwalifikowalnych.

4. W przypadku, kiedy zasady dotyczące kwalifikowania wydatków są korzystniejsze w dniu dokonywania oceny wydatku pod kątem kwalifikowalności, np. przy weryfikacji wniosków o płatność, niż zasady dotyczące kwalifikowania wydatków obowiązujące na dzień poniesienia wydatku – stosuje się zasady kwalifikowania wydatków korzystniejsze dla Beneficjenta.

¹ Należy mieć na uwadze w szczególności następujące rozporządzenia:

- a) Rozporządzenie komisji (WE) nr 800/2008 z dnia 6 sierpnia 2008 r. uznające niektóre rodzaje pomocy za zgodne ze wspólnym rynkiem w zastosowaniu art. 87 i 88 Traktatu (ogólne rozporządzenie w sprawie wyłączeń blokowych) (Dz. U. L 214 z 09.08.2008 r., str.3-47) oraz
- b) Rozporządzenie Komisji (WE) nr 1998/2006 z dnia 15 grudnia 2006 r. w sprawie stosowania art. 87 i 88 traktatu do pomocy de mini mis (Dz. U. L 379 z 28.12.2006, str. 5-10).

§ 3. 1. Podmiotem ponoszącym wydatki w ramach projektu jest Beneficjent, tj. podmiot, z którym Instytucja Zarządzająca RPO WK-P (dalej: IZ RPO WK-P), zawarła umowę o dofinansowanie projektu w ramach RPO WK-P lub, co do którego podjęła pozytywną decyzję o dofinansowaniu (dotyczy to projektów współfinansowanych ze środków Pomocy Technicznej oraz projektów własnych Samorządu Województwa Kujawsko-Pomorskiego).

2. W przypadku, gdy Beneficjentem jest konsorcjum (partnerstwo) wydatkiem kwalifikowalnym jest wydatek poniesiony przez dowolnego uczestnika konsorcjum (partnerstwa). Przez konsorcjum (partnerstwo) rozumie się grupę podmiotów utworzoną w celu wspólnej realizacji projektu w drodze umowy między tymi podmiotami.

3. Beneficjent może upoważnić inny podmiot do ponoszenia wydatków kwalifikowalnych w ramach realizowanego projektu, o ile dany podmiot wskazany został w umowie o dofinansowanie projektu. W takim przypadku Beneficjent dołącza do wniosku o dofinansowanie odpowiedni dokument stwierdzający fakt realizacji projektu w imieniu Beneficjenta przez inny podmiot oraz pisemne upoważnienie dla tego podmiotu do ponoszenia wydatków kwalifikowalnych w imieniu Beneficjenta w ramach realizowanego projektu, wskazując przy tym strukturę własności majątku wytworzonego w związku z realizacją projektu, zasady przepływów finansowych związanych z realizacją projektu oraz sposób zapewnienia trwałości projektu.

4. Zmiana podmiotu upoważnionego do dokonywania wydatków kwalifikowalnych może być dokonana na uzasadniony wniosek Beneficjenta, za zgodą IZ RPOWK-P, w formie aneksu do umowy o dofinansowanie projektu. Sytuacja taka może mieć miejsce na przykład wówczas, gdy jednostka organizacyjna danego Beneficjenta faktycznie realizuje projekt, a jednostka ta nie była projektodawcą.

5. Niezależnie od tego, czy Beneficjent upoważni inny podmiot do ponoszenia wydatków kwalifikowalnych w jego imieniu, Beneficjent zawsze pozostaje odpowiedzialny za prawidłowość rzeczowej i finansowej realizacji projektu i odpowiada przed projektem IZ RPOWK-P, za prawidłowość całości wydatków kwalifikowalnych, ponoszonych w ramach projektu oraz przestrzeganie zasad wynikających z niniejszych Wytucznych.

6. Bez względu na podmiot upoważniony przez Beneficjenta do realizowania projektu i dokonywania wydatków kwalifikowalnych, dofinansowanie przekazywane jest wyłącznie na rachunek bankowy Beneficjenta.

7. W sytuacji, w której inny podmiot niż Beneficjent poniósł część wydatków, które Beneficjent planuje zadeklarować jako kwalifikowalne, związanych z przygotowaniem bądź realizacją projektu przed podpisaniem umowy o dofinansowanie, a jednocześnie Beneficjent

nie wskazuje tego podmiotu jako upoważnionego do ponoszenia wydatków kwalifikowalnych w umowie o dofinansowanie, wydatki poniesione przez ten podmiot mogą być uznane za kwalifikowalne pod warunkiem, że Beneficjent przedstawi oświadczenie, w którym potwierdza, że wydatki poniesione przez ten podmiot zostały poniesione zgodnie z zasadami kwalifikowania wydatków i przyjmie na siebie odpowiedzialność również za prawidłowość poniesienia wydatków przez ten podmiot, a ponadto podmiot ten ponosił wydatki na podstawie stosownego dokumentu upoważniającego go do ponoszenia wydatków w imieniu Beneficjenta.

§ 4. 1. Przez uznanie wydatku za poniesiony rozumie się sytuację, w której nastąpił faktyczny rozchód środków pieniężnych z kasy lub rachunku bankowego Beneficjenta lub innego podmiotu upoważnionego do ponoszenia wydatków kwalifikowalnych (wydatek poniesiony w znaczeniu kasowym). Wyjątki od tej zasady określone są w szczególności w ust. 2. – ust. 3.

2. Koszty amortyzacji środka trwałego lub wartości niematerialnej uważa się za poniesione jeśli zostały dokonane odpisy amortyzacyjne.

3. W przypadku, gdy umowa między podmiotem ponoszącym wydatek, a podmiotem wykonującym na jego rzecz roboty budowlane przewiduje ustanowienie zabezpieczenia w formie tzw. kwoty zatrzymanej, naliczenie kwoty zatrzymanej uważa się za poniesienie wydatku kwalifikowalnego dopiero wówczas, gdy kwota ta zostanie przekazana na konto wykonawcy w okresie realizacji projektu. W sytuacji, gdy termin wypłaty kwoty zatrzymanej przekroczy termin końcowej daty ponoszenia wydatków kwalifikowalnych, określonej w umowie o dofinansowanie projektu wówczas, aby wydatek stanowiący wypłatę kwoty zatrzymanej na rzecz wykonawcy mógł zostać uznany za wydatek kwalifikowalny, termin realizacji projektu powinien zostać tak określony, aby w okresie kwalifikowania wydatków dla projektu uwzględniony był okres gwarancyjny, po upływie którego następuje wypłata kwoty zatrzymanej i by wypłata kwoty zatrzymanej nastąpiła przed upływem końcowego terminu ponoszenia wydatków kwalifikowalnych określonego w umowie o dofinansowanie projektu. Jednakże, w związku z faktem, iż okres gwarancji, po którym nastąpiłaby wypłata kwoty zatrzymanej, może przekroczyć końcową datę kwalifikowalności wydatków, podmiot ponoszący wydatek może podjąć działania mające na celu przyspieszenie terminu zwrotu kwot zatrzymanych, np. poprzez wniesienie zabezpieczenia w postaci gwarancji instytucji finansowej. W takim przypadku wykonawca uzyskuje zwrot kwoty zatrzymanej w zamian za przedstawienie

gwarancji instytucji finansowej na tę kwotę. Kwota zatrzymana, która została wypłacona wykonawcy, stanowi wydatek faktycznie poniesiony, może być zatem uznana za wydatek kwalifikowalny.

4. Wydatki w ramach instrumentów inżynierii finansowej muszą być ponoszone zgodnie z przepisami art. 44 Rozporządzenia Rady (WE) nr 1083/2006 oraz art. 43-46 Rozporządzenia Komisji (WE) nr 1828/2006.

§ 5. 1 Przez okres kwalifikowania wydatków w ramach RPO WK-P należy rozumieć okres, w którym mogą być ponoszone wydatki kwalifikowalne, tj. **w okresie od 1.01.2007 r. do 30.06.2015 r.** Wydatki poniesione poza okresem kwalifikowania wydatków nie stanowią wydatków kwalifikowalnych. W przypadku projektów objętych pomocą publiczną ramy czasowe kwalifikowalności wydatków, powinny być zgodne z obowiązującymi w tym zakresie zasadami określonymi w odpowiednich programach pomocowych.

2. IZ RPO WK-P może wprowadzić warunek uzależniający kwalifikowalność wydatków np. od złożenia wniosku o dofinansowanie projektu lub podpisania umowy o dofinansowanie projektu. Warunek taki może dotyczyć wszystkich wydatków ponoszonych przez Beneficjenta lub np. wyłącznie wydatków poniesionych w związku z przygotowaniem projektu.

3. Terminy poniesienia wydatków kwalifikowalnych w ramach danego projektu określa umowa o dofinansowanie. Terminy te muszą być zgodne z okresem kwalifikowania wydatków, o którym mowa w ust.1.

4. Umowa o dofinansowanie może dopuszczać uznanie za kwalifikowalne wydatków poniesionych przed dniem jej zawarcia.

5. Za datę poniesienia wydatku przyjmuje się:

1) w przypadku wydatków pieniężnych:

a) dokonanych przelewem lub obciążeniową kartą płatniczą - datę obciążenia rachunku bankowego Beneficjenta lub innego podmiotu upoważnionego do ponoszenia wydatków kwalifikowalnych,

b) dokonanych kartą kredytową lub podobnym instrumentem płatniczym o odroczonej płatności - datę transakcji skutkującej obciążeniem rachunku karty kredytowej lub podobnego instrumentu,

c) dokonanych gotówką – datę faktycznego dokonania płatności,

2) w przypadku amortyzacji – datę dokonania odpisu amortyzacyjnego,

3) w przypadku kwoty zatrzymanej – datę dokonania pozostałej (tzn. niezatrzymanej) części płatności, ustaloną zgodnie z pkt. 1).

§ 6. Ogólne warunki uznania wydatku za kwalifikowalny:

- 1) wydatek powinien być niezbędny dla realizacji projektu,
- 2) wydatek powinien być dokonany zgodnie z obowiązującym prawem, w szczególności:
 - a) wydatek poniesiony przez podmiot zobowiązany do stosowania ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych powinien być dokonany zgodnie z tą ustawą,
 - b) wydatek poniesiony przez przedsiębiorcę powinien być dokonany zgodnie z art. 22 ustawy z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej (Dz. U. z 2007 r. Nr 155, poz. 1095 z późn. zm.), a w związku z niestosowaniem ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych, również zgodnie z *Wytycznymi w sprawie realizowania zamówień współfinansowanych ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju regionalnego, w stosunku do których beneficjenci nie są zobowiązani do stosowania Ustawy Prawo zamówień publicznych* wydanymi przez IZ RPO WK-P,
- 3) wydatek powinien być dokonany zgodnie z umową o dofinansowanie projektu,
- 4) wydatek powinien być dokonany w sposób oszczędny, tzn. w oparciu o zasadę dążenia do uzyskania założonych efektów przy jak najniższej kwocie wydatku. Zasadę tę uznaje się za spełnioną w szczególności wówczas, gdy wydatek był dokonany w trybie ustawy Prawo zamówień publicznych. Jeśli wydatek był dokonany w innym trybie to ciężar udowodnienia zachowania tej zasady spoczywa na Beneficjencie. Wydatek taki zostanie zatem uznany za kwalifikowalny, gdy dokumentacja związana z realizacją projektu zawierać będzie trzy niezależne oferty lub inne dokumenty, które brane były pod uwagę w wyborze ostatecznego wykonawcy robót czy dostawcy dóbr/usług, określone w *Wytycznych w sprawie realizowania zamówień współfinansowanych ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju regionalnego, w stosunku do których beneficjenci nie są zobowiązani do stosowania Ustawy Prawo zamówień publicznych*,
- 5) wydatek, który został uznany za kwalifikowalny w ramach danego projektu dofinansowanego środkami publicznymi krajowymi lub wspólnotowymi nie może być ponownie uznany za wydatek kwalifikowalny w ramach innego projektu,
- 6) wydatek powinien być należycie udokumentowany. Dowodem poniesienia wydatku jest faktura lub inny dokument księgowy o równoważnej wartości dowodowej w rozumieniu ustawy o rachunkowości, wraz z dowodami zapłaty lub potwierdzoną przez bank historią rachunku bankowego, z którego uregulowano płatność. W uzasadnionych przypadkach za wydatek kwalifikowany można uznać płatność gotówkową dokonana z kasy Beneficjenta.

Wówczas, zgodnie z zasadami rachunkowości, dokonanie zapłaty z kasy Beneficjenta musi być należycie udokumentowane poprzez fakturę lub inny dokument księgowy o równoważnej wartości dowodowej z oznaczeniem „zapłacono gotówką”, dokument „Kasa przyjmie”, „Kasa wypłaci”, raport kasowy, odnoszące się do faktury lub innego dokumentu księgowego o równoważnej wartości dowodowej, którego dotyczy, ze wskazaniem daty dokonania płatności i opatrzona podpisem upoważnionej osoby (wystawcy/sprzedawcy) wraz z udokumentowaniem pobranych środków z rachunku bankowego,

7) faktury/inne równoważne dokumenty księgowe wystawione w walucie obcej należy przeliczać na walutę polską po kursach zgodnych z obowiązującymi w tym zakresie krajowymi przepisami dotyczącymi podatku dochodowego, podatku od towarów i usług oraz zasadami rachunkowości, stosownie do prowadzonej przez Beneficjenta formy działalności gospodarczej i systemu rozliczeń. Dla realizowanego projektu kwalifikowalność wydatku odnosi się do wydatku faktycznie poniesionego, tzn. do płatności dokonywanej przez Beneficjenta z rachunku bankowego przeliczonej po kursie sprzedaży (z dnia dokonania operacji-zapłaty) stosowanym przez bank, z którego usług korzysta Beneficjent. W przypadku płatności gotówkowych dokonywanych w walutach obcych wartość transakcji należy przeliczyć na walutę polską według kursu, po którym waluta została zakupiona. Zarówno, kurs po jakim dokonano zaksięgowania dokumentu, jak i kurs po jakim dokonano zapłaty musi być zamieszczony na dokumencie księgowym.

8) wyjątek względem zasady ogólnej stanowią koszty związane z amortyzacją, których udowodnienie poniesienia wyznaczają standardy określone w ustawie z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości o rachunkowości.

§ 7. 1. Podatek od towarów i usług (VAT) zapłacony w związku z dokonaniem wydatku kwalifikowalnego jest kwalifikowalny tylko wówczas, gdy został faktycznie poniesiony i w myśl przepisów ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług Beneficjent nie ma prawnej możliwości odzyskania podatku VAT.

2. Beneficjent, który uzna VAT za wydatek kwalifikowalny jest zobowiązany do przedstawienia we wniosku o dofinansowanie informacji, w której wskaże, iż realizując dany projekt w ramach RPO WK-P nie może odzyskać w żaden sposób poniesionego kosztu podatku VAT, w wysokości określonej we wniosku o dofinansowanie, podając przy tym podstawę prawną. Szczegółowe wskazówki dotyczące wypełnienia wniosku o dofinansowanie zostały umieszczone w *Instrukcji do wypełnienia wniosku o dofinansowanie*.

3. Jeśli podatek VAT zapłacony w związku z dokonaniem wydatku kwalifikowalnego może być częściowo odzyskany, to kwalifikowalna jest ta część podatku VAT, która nie może zostać odzyskana.

4. Beneficjent zobowiązany jest załączyć do wniosku o płatność oświadczenie, w którym zadeklaruje, czy w ramach realizowanego projektu będzie miał możliwość odzyskania podatku VAT poniesionego w związku z realizacją projektu.

5. Ocena, czy Beneficjentowi przysługuje prawo do odliczenia podatku naliczonego wymaga szczegółowej analizy stanu faktycznego i powinna się opierać głównie na deklarowanym przez Beneficjenta wykorzystaniu towarów i usług do czynności opodatkowanych bądź nieopodatkowanych podatkiem VAT, zakupionych w związku z realizacją projektu realizowanego w ramach RPO WK-P.

6. Przy kwestii kwalifikowalności podatku VAT istotne jest, czy realizowana inwestycja ze środków EFRR jest wykorzystana do prowadzenia działalności opodatkowanej. W przypadku inwestycji, która związana jest ze sprzedażą opodatkowaną, koszt podatku VAT jest niekwalifikowalny. Jeżeli natomiast sprzedaż dokonywana na dany moment przez Beneficjenta nie jest związana z projektem, konieczne jest ustalenie w oparciu o istotę inwestycji, czy projekt może w przyszłości generować przychód opodatkowany VAT. Charakter inwestycji jest kluczowy dla decyzji o kwalifikowalności VAT.

7. Jeśli całość inwestycji generuje lub może generować dochód, całość podatku VAT naliczonego od zakupów inwestycyjnych związanych z realizacją inwestycji nie powinna stanowić kosztu kwalifikowanego. W przypadku sytuacji, w której jedynie część inwestycji będzie generować dochód, wymaga się precyzyjnego ustalenia części naliczonego podatku VAT od sprzedaży i w konsekwencji zaliczenia go do kosztów niekwalifikowanych.

8. Do oceny, czy koszt poniesionego podatku VAT należy uznać za kwalifikowalny bądź też nie służą informacje pozyskane z dokumentów źródłowych oraz informacje w postaci:

1) zaświadczenia wydanego Beneficjentowi przez organy podatkowe na podstawie art. 306 a ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2005 r. Nr 8, poz. 60 z późn. zm.),

2) informacji uzyskanych od organów podatkowych na podstawie art. 299 § 3 pkt 13 ww. ustawy – Ordynacja podatkowa.

9. Jeśli z zaświadczeń i informacji wydanych przez organy podatkowe wynika, że Beneficjent nie jest zarejestrowany jako podatnik VAT, a z pozostałej dokumentacji i charakterystyki projektu wynika, że podatnik miał prawo do odliczenia podatku VAT, a nie dopełnił

obowiązku rejestracyjnego, wtedy również należy uznać podatek VAT jako wydatek niekwalifikowalny.

10. W sytuacji, kiedy następuje przekazanie przedmiotu inwestycji innemu podmiotowi do użytkowania, a faktury za zakupy wystawiane są na Beneficjenta, który nie dokonuje odliczeń lub nie występuje o zwrot podatku VAT z tego tytułu, koszt VAT może stanowić koszt kwalifikowalny. Jeżeli natomiast faktury wystawiane są na jednostkę, której przekazano inwestycję w nieodpłatne użytkowanie, ocena kwalifikowalności podatku VAT uzależniona jest od stanu podatkowego tej jednostki i charakteru inwestycji.

11. Inne obciążenia publicznoprawne (w szczególności podatki i opłaty) mogą zostać uznane za wydatki kwalifikowalne, jeśli:

- 1) zostały faktycznie poniesione, oraz
- 2) zostały spełnione pozostałe warunki określone w niniejszych Wytycznych.

§ 8. 1 Wydatki kwalifikowalne poniesione w związku z realizacją projektu generującego dochód nie mogą przekroczyć bieżącej wartości kosztu inwestycji pomniejszonej o bieżącą wartość dochodu netto z inwestycji w okresie referencyjnym².

2. W przypadku, gdy nie wszystkie koszty inwestycji kwalifikują się do współfinansowania, dochód zostaje przyporządkowany proporcjonalnie do kwalifikowalnych i niekwalifikowalnych części kosztu inwestycji.

3. Kalkulacja oczekiwanego dochodu netto z inwestycji dokonywana jest w studium wykonalności lub biznes planie przed złożeniem wniosku o dofinansowanie projektu.

4. Metodologia obliczania i przedstawiania w projekcie generowanego dochodu, a także sposobu jego monitorowania jest przedmiotem *Wytycznych dotyczących przygotowania projektów inwestycyjnych, w tym projektów generujących dochody (MRR/H/ 14(2)01/2009) z dnia 15 stycznia 2009 r., wydanych przez Ministra Rozwoju Regionalnego.*

5. Powyższych zasad nie stosuje się do projektów podlegających zasadom pomocy publicznej w rozumieniu art. 87 Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską.

§ 9. 1. Do wydatków niekwalifikowalnych zalicza się:

- 1) odsetki od zadłużenia, koszty kredytu,
- 2) koszty prowizji pobieranych w ramach operacji wymiany walut,

² Okresy referencyjne dla poszczególnych sektorów wskazane są w Wytycznych w zakresie wybranych zagadnień związanych z przygotowaniem projektów inwestycyjnych, w tym generujących dochód wydanych przez Ministra Rozwoju Regionalnego.

- 3) nabycie aktywów, które były współfinansowane ze środków krajowych lub wspólnotowych w ciągu 7 lat poprzedzających datę ich nabycia przez Beneficjenta,
 - 4) wydatki poniesione na zakup gruntu przekraczające 10% wartości całkowitych kosztów kwalifikowalnych projektu w projektach współfinansowanych z EFRR,
 - 5) wydatki poniesionych na zakup nieruchomości zabudowanej przekraczające 50% wartości całkowitej kosztów kwalifikowalnych projektu w projektach współfinansowanych z EFRR,
 - 5) koszty kar i grzywien, a także koszty procesów sądowych oraz koszty realizacji ewentualnych postanowień wydanych przez sąd, z zastrzeżeniem ust. 2.
 - 6) koszty związane z umową leasingu, a w szczególności: podatek, marża finansującego, odsetki od refinansowania kosztów, koszty ogólne, opłaty ubezpieczeniowe, pozostałe wydatki, inne niż wymienione powyżej oraz w § 16 ust. 4 z zastrzeżeniem ust. 3,
 - 7) podatek VAT, który może zostać odzyskany w oparciu o przepisy krajowe tj. ustawę z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług,
 - 8) wypełnienie formularza wniosku o dofinansowanie projektu.
- 2.** Do współfinansowania nie kwalifikują się wszelkie wydatki wyłączone przez IZ RPO WK-P poprzez zapisy wytycznych szczegółowych IZ RPO WK-P.
- 3.** Wydatki niekwalifikowalne związane z realizacją projektu ponosi w całości Beneficjent.
- 4.** Wydatki związane z odzyskiwaniem kwot nienależnie wypłaconych mogą zostać uznane za wydatki kwalifikowalne, o ile zostały poniesione po uprzedniej akceptacji IZ RPO WK-P.

Rozdział 2

Warunki uznania za kwalifikowalne poszczególnych rodzajów wydatków

Dział 1

Wydatki związane z przygotowaniem projektu.

§ 10. 1. Za kwalifikowalne wydatki na przygotowanie projektu uznaje się wydatki na zakup usług dotyczących opracowania dokumentacji związanej z przygotowaniem projektu, jeśli dokumentacja taka jest wymagana przez prawo krajowe bądź wspólnotowe albo przez IZ RPO WK-P, i o ile jej opracowanie jest niezbędne do przygotowania lub realizacji projektu. Dotyczy to w szczególności wydatków na opracowanie:

- 1) prac studialnych, ekspertyz, badań geologicznych itp. niezbędnych do realizacji inwestycji objętych projektem,
- 2) studium wykonalności, biznes planu,

- 3) oceny oddziaływania na środowisko,
 - 4) dokumentacji technicznej,
 - 5) programu funkcjonalno-użytkowego,
 - 6) dokumentacji przetargowej,
 - 7) innych dokumentów dołączanych do wniosku o dofinansowanie, za wyjątkiem wypełniania formularza wniosku o dofinansowanie.
- 2.** Wydatki na opłaty administracyjne związane z uzyskaniem pozwoleń lub zezwoleń niezbędnych do realizacji projektu mogą zostać uznane za wydatki kwalifikowalne.
- 3.** Warunkiem uznania wydatków określonych w punktach ust. 1 i 2 za kwalifikowalne jest wskazanie tych wydatków w umowie o dofinansowanie projektu.

Dział 2

Wydatki związane bezpośrednio z realizacją projektu.

§ 11. 1. Na potrzeby niniejszych Wytycznych pod pojęciem „nabycie nieruchomości” należy rozumieć nabycie nieruchomości (niezabudowanej, zabudowanej), nabycie prawa użytkowania wieczystego, jak również przejęcie nieruchomości za odszkodowaniem zgodnie z przepisami ustawy z dnia 10 kwietnia 2003r. o szczególnych zasadach przygotowania i realizacji inwestycji w zakresie dróg publicznych (Dz. U. Nr 80, poz. 721 z późn. zm.).

2. Wydatek na nabycie nieruchomości niezabudowanej/zabudowanej może być uznany za kwalifikowany, jeśli zostaną spełnione łącznie następujące warunki:

- 1) nabyta nieruchomość jest niezbędna do realizacji projektu,
- 2) nieruchomość wykorzystywana jest tylko do celów realizacji projektu, zgodnie z przeznaczeniem określonym w umowie o dofinansowanie projektu,
- 3) zakup nieruchomości został przewidziany we wniosku o dofinansowanie projektu i uwzględniony w umowie o dofinansowanie projektu,
- 4) cena nabycia nieruchomości nie przekracza jej wartości rynkowej, a wartość rynkowa nieruchomości jest potwierdzona operatem szacunkowym, sporządzonym przez uprawnionego rzeczoznawcę w rozumieniu ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami wraz z przepisami wykonawczymi,
- 5) koszt zakupu nieruchomości jest w całości niekwalifikowalny, jeżeli nieruchomość była współfinansowana z publicznych środków krajowych lub wspólnotowych w okresie 7 lat poprzedzających datę dokonania zakupu przez Beneficjenta, lub też np. na przeszkodzie wyburzenia budynku stoją przepisy prawa polskiego (np. o ochronie zabytków).

3. Wydatki bezpośrednio związane z nabyciem nieruchomości, niezbędne przy jej nabyciu mogą zostać uznane za wydatki kwalifikowalne (pod warunkiem, że sam zakup nieruchomości stanowi wydatek kwalifikowalny), a w szczególności wydatki na:

- 1) wynagrodzenie rzeczoznawcy,
- 2) wydatek na sporządzenie niezbędnych map i szkiców niezbędnych do nabycia nieruchomości,
- 3) opłaty notarialne
- 4) wyciągi z księgi wieczystej,
- 5) inne niezbędne opłaty.

4. W przypadku wywłaszczenia opłaty związane z decyzją o wywłaszczeniu mogą zostać uznane za kwalifikowalne jak również odszkodowania związane z wywłaszczeniem, o ile zostało to wskazane we wniosku o dofinansowanie projektu i spełnione zostały warunki dotyczące kwalifikowalności zakupu nieruchomości.

5. Jeżeli cena nabycia nieruchomości jest wyższa niż jej wartość rynkowa, potwierdzona operatem szacunkowym, sporządzonym przez uprawnionego rzeczoznawcę w rozumieniu ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami, to różnicy między ceną nabycia a wartością rynkową nie uwzględnia się w wydatkach kwalifikowalnych.

6. Wydatki na nabycie nieruchomości niezabudowanej (gruntu) mogą być uznane za kwalifikowalne do wysokości 10 % całkowitych wydatków kwalifikowalnych projektu. Wyższy udział procentowy dopuszczalny jest w projektach związanych z ochroną środowiska naturalnego, za zgodą IZ RPO WK-P. W sytuacji, gdy nie jest możliwy zakup nieruchomości niezabudowanej jedynie w części niezbędnej dla realizacji projektu i konieczny jest zakup dodatkowej powierzchni danej nieruchomości, której część nie jest związana z realizowanym projektem, to wydatek związany z zakupem dodatkowej powierzchni nie stanowi wydatku kwalifikowalnego.

7. Wydatki na nabycie nieruchomości zabudowanej (tj. budynku oraz gruntu, na którym został on wybudowany) mogą być uznane za kwalifikowalne do wysokości 50 % całkowitych wydatków kwalifikowalnych projektu.

8. W przypadku nabycia nieruchomości zabudowanej z zamiarem wyburzenia stojących na niej budynków, za wydatek kwalifikowalny będzie można uznać jedynie wydatek odpowiadający wartości gruntu, obliczonego zgodnie z zapisami ust. 6 (tj. jak dla nieruchomości niezabudowanej) oraz wydatek związany z wyburzeniem niepotrzebnego budynku. Wówczas cena nabycia budynku, nie stanowi kosztu kwalifikującego się do wsparcia.

9. Opłata za wyłączenie gruntu z produkcji rolnej lub leśnej może być uznana za wydatek kwalifikowalny w takim zakresie, w jakim wyłączenie jest niezbędne dla realizacji projektu i jest wymagane przepisami prawa krajowego. W przypadku częściowego udziału gruntu podlegającemu wyłączeniu z produkcji leśnej lub rolnej w projekcie poszczególne koszty opłat powinny zostać obliczone odpowiednio proporcjonalnie do wykorzystania gruntu w projekcie i w takiej proporcji stanowią wydatek kwalifikowalny.

10. Dla obliczenia maksymalnej wysokości kosztu kwalifikowalnego nieruchomości niezabudowanej, należy posłużyć się następującą metodą:

- a) zsumować wszystkie wydatki kwalifikowalne z wyjątkiem wydatków zakupu gruntów – otrzymując wielkość „a”;
- b) przyjąć za niewiadomą „x” wydatek kwalifikowalny ogółem, następnie
- c) wiedząc, że 90% wydatku kwalifikowalnego ogółem stanowi wydatek kwalifikowalny bez kosztu zakupu gruntu, obliczymy całkowity wydatek kwalifikowalny projektu „x”: $x = a/0,9$ z czego najwyżej 10% może stanowić wydatek kwalifikowalny zakupu gruntu.

11. Przez wydatki poniesione na nabycie prawa użytkowania wieczystego należy rozumieć:

- 1) pierwszą opłatą roczną za oddanie nieruchomości gruntowej w użytkowanie wieczyste,
- 2) opłaty roczne wnoszone przez okres użytkowania wieczystego w okresie kwalifikowania wydatków dla projektu.

12. Wydatki związane z nabyciem prawa użytkowania wieczystego poniesione zgodnie z zawartą umową w sprawie oddania nieruchomości w użytkowanie wieczyste, w okresie kwalifikowania wydatków dla projektu, mogą być uznane za kwalifikowalne, jeżeli zostaną spełnione łącznie następujące warunki:

- 1) nieruchomość, w odniesieniu do której nabyto prawo użytkowania wieczystego jest bezpośrednio niezbędna dla realizacji projektu i zostanie bezpośrednio wykorzystana do realizacji projektu;
- 2) wartość nieruchomości będąca podstawą ustalenia opłat z tytułu użytkowania wieczystego nie przekracza wartości rynkowej tej nieruchomości co zostało potwierdzone operatem szacunkowym przez rzeczoznawcę majątkowego w rozumieniu ustawy z dnia 21 sierpnia 1997r. o gospodarce nieruchomościami;
- 3) nabycie prawa użytkowania wieczystego do nieruchomości zostało przewidziane we wniosku o dofinansowanie.

§ 12. 1. Wydatek na zakup środka trwałego (cena nabycia), który będzie na stałe zainstalowany w projekcie (niezbędny do realizacji projektu)³ może być uznany za kwalifikowalny, pod warunkiem, że środek ten:

- 1) będzie włączony w rejestr środków trwałych Beneficjenta zgodnie z zasadami rachunkowości,
- 2) nie był współfinansowany z publicznych środków krajowych ani wspólnotowych w okresie 7 lat poprzedzający datę dokonania zakupu danego środka trwałego przez Beneficjenta. Dokumentem poświadczającym ten fakt może być oświadczenie sprzedawcy.

2. Wydatek poniesiony na zakup środka trwałego, który nie będzie na stałe zainstalowany w projekcie, kwalifikuje się do współfinansowania w wysokości odpowiadającej odpisom amortyzacyjnym w okresie, w którym środek trwały będzie wykorzystywany do realizacji projektu. Oznacza to, iż wartość rezydualna (księgowa wartość likwidacyjna) środka trwałego po zakończeniu realizacji projektu nie jest wydatkiem kwalifikowalnym.

3. Wydatek na zakup używanego środka trwałego może być uznany za kwalifikowalny, pod warunkiem, że:

- 1) sprzedający środek trwały musi wystawić deklarację określającą pochodzenie tego środka, w postaci wskazania miejsca i daty zakupu, dane zakupującego – jego nazwę i adres;
- 2) cena używanych środków trwałych nie przekracza ich wartości rynkowej, określonej na dzień ich nabycia i jest niższa od ceny podobnych, nowych aktywów środków trwałych,
- 3) sprzedający środek trwały określa w deklaracji, o której mowa pkt. 1), że w okresie ostatnich 7 lat nie zostały one nabyte z publicznych środków krajowych ani wspólnotowych,
- 4) środek trwały musi posiadać właściwości techniczne niezbędne do wdrażania i realizacji projektu i odpowiadać stosownym normom i standardom.

4. Jeżeli cena nabycia używanego środka trwałego będzie wyższa, niż jego wartość rynkowa, określona na dzień nabycia ustalona przez niezależnego rzeczoznawcę, różnicy między ceną nabycia a wartością rynkową nie uwzględnia się w wydatkach kwalifikowalnych.

5. Wydatek na instalację środka trwałego może być uznany za wydatek kwalifikowalny, o ile w ramach tego samego projektu kwalifikowalny jest wydatek na nabycie tego środka trwałego oraz czynności te są niezbędne dla prawidłowego rozruchu (eksploatacji) środka trwałego.

§ 13.1. Odpisy amortyzacyjne z tytułu spadku wartości środka trwałego mogą być uznane za wydatek kwalifikowany, jeśli spełnione są łącznie następujące warunki:

³ Pod pojęciem środka trwałego na stałe zainstalowanego w projekcie należy rozumieć taki środek, którego użycie do innych zadań niż te założone w projekcie grozi niezrealizowaniem celu projektu.

- 1) odpisy amortyzacyjne dotyczą środka trwałego, który jest niezbędny do prawidłowej realizacji projektu i bezpośrednio wykorzystywany do jego wdrażania,
 - 2) kwalifikowana wartość odpisów amortyzacyjnych odnosi się do okresu realizacji danego projektu,
 - 3) wartość odpisów amortyzacyjnych została obliczona zgodnie z ustawą z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości,
 - 4) wydatki poniesione na zakup środka trwałego nie zostały zgłoszone jako wydatki kwalifikowalne, ani też zakup środka trwałego nie był współfinansowany z publicznych środków krajowych ani wspólnotowych w ciągu 7 lat poprzedzających datę dokonania zakupu środka trwałego na potrzeby projektu (dotyczy sytuacji, w której Beneficjent kupuje środek trwały na potrzeby projektu, ale nie chce bądź nie może zrefundować kosztów zakupu).
- 2.** W przypadku gdy środki trwałe wykorzystywane są także w innych celach niż realizacja projektu, kwalifikowalna jest tylko ta część odpisu amortyzacyjnego, która odpowiada proporcji wykorzystania środków trwałych w celu realizacji projektu.
- 3.** W przypadku, o którym mowa w ust. 2, wartość rezydualna (księgowa wartość likwidacyjna) środków trwałych po zakończeniu realizacji projektu nie jest wydatkiem kwalifikowalnym.

§ 14. 1. Wydatki związane z zakupem i wykorzystaniem wartości niematerialnych i prawnych, takich jak patenty, licencje, know-how czy nieopatentowana wiedza techniczna mogą zostać uznane za wydatki kwalifikowalne, jeśli wydatki te:

- 1) są konieczne do realizacji projektu i zostały wskazane we wniosku o dofinansowanie,
- 2) zostaną ujęte w aktywach nabywcy oraz
- 3) będą wykorzystywane wyłącznie przez nabywcę.

2. Wydatki związane z zakupem wartości niematerialnych i prawnych kwalifikują się do współfinansowania pod warunkiem, że wartości te będą ujęte w ewidencji księgowej. Postanowienia zawarte w § 12 ust.2 stosuje się odpowiednio.

§ 15. Wydatek związany z nabyciem prawa do używania nieruchomości, środka trwałego bądź wartości niematerialnej i prawnej może być uznany za kwalifikowalny, jeśli spełnione są warunki określone odpowiednio w § 12, § 13 i § 14 niniejszych Wytycznych.

§ 16. 1. Wydatkiem kwalifikowanym może zostać uznany wydatek związany z następującymi formami leasingu:

- a) leasingiem finansowym,
 - b) leasingiem operacyjnym,
- 2.** Warunkiem współfinansowania leasingu jest zapis w umowie, iż prawo własności przedmiotu leasingu zostanie przeniesione na leasingobiorcę po okresie wszystkich spłat rat leasingowych.
- 3.** W przypadku zastosowania danej formy leasingu, refundacja kosztów faktycznie poniesionych, skierowana jest na rzecz leasingobiorcy (korzystającego), czyli Beneficjenta.
- 4.** W przypadku, gdy partnerem Beneficjenta jest firma leasingowa (leasingodawca), oraz zachowane są warunki określone w § 16, do współfinansowania może kwalifikować się wydatek poniesiony przez leasingodawcę na zakup dobra leasingowanego Beneficjentowi w związku z realizacją projektu. W takim przypadku wydatki poniesione przez Beneficjenta na opłacenie rat związanym z leasingiem tego dobra stanowią wydatki niekwalifikowane. W takiej sytuacji, dowodem poniesienia wydatku jest faktura zakupu wystawiona na leasingodawcę lub równoważny dokument księgowy.
- 5.** Kosztem kwalifikowanym do współfinansowania jest część raty leasingowej związanej ze spłatą kapitału leasingowanego dobra przez Beneficjenta, z zastrzeżeniem postanowień zawartych w ust. 4.
- 6.** Dowodem faktycznego poniesienia wydatku jest dokument potwierdzający opłacanie raty leasingowej, z zastrzeżeniem postanowień zawartych w ust. 4.
- 7.** Maksymalna kwota wydatków kwalifikowalnych nie może przekroczyć rynkowej wartości dobra będącego przedmiotem leasingu. Oznacza to, że kwota kwalifikująca się do współfinansowania nie może być wyższa, niż:
- 1) kwota, na którą opiewa dowód zakupu wystawiony leasingodawcy przez dostawcę współfinansowanego dobra - w przypadku dóbr zakupionych nie wcześniej niż w okresie 12 miesięcy przed złożeniem przez Beneficjenta wniosku o dofinansowanie projektu,
 - 2) rynkowa wartość dobra będącego przedmiotem leasingu, określona w wycenie sporządzonej przez uprawnionego rzeczoznawcę lub w wycenie sporządzonej w oparciu o metodologię przedstawioną przez Beneficjenta – w przypadku dóbr zakupionych wcześniej niż w okresie 12 miesięcy przed złożeniem przez Beneficjenta wniosku o dofinansowanie projektu. Decyzja dotycząca dopuszczalnych sposobów wyceny dobra będącego przedmiotem leasingu leży w gestii IZ RPO WK-P.
- 8.** Środki w ramach pomocy wspólnotowej na realizację umów leasingu są wypłacane leasingobiorcy zgodnie z faktycznie spłacanymi ratami leasingu, z zastrzeżeniem ust. 4.

9. Wydatkami niekwalifikującymi się do współfinansowania są wydatki związane z umową leasingu, w tym w szczególności:

- 1) podatek,
- 2) marża finansującego,
- 3) odsetki od refinansowania kosztów,
- 4) koszty ogólne,
- 5) opłaty ubezpieczeniowe,
- 6) pozostałe wydatki, inne niż wyszczególnione w ust. 4 oraz ust. 5.

10. W przypadku, gdy okres obowiązywania umowy leasingu przekracza końcową datę kwalifikowalności wydatków, wydatkami kwalifikującymi się do współfinansowania są, z zastrzeżeniem postanowień ust. 4, wyłącznie raty leasingowe, których termin płatności przypada na okres ponoszenia wydatków kwalifikowanych określonych w umowie o dofinansowanie projektu oraz faktycznie zapłacone w tym okresie

§ 17. 1. Wydatki na zakup materiałów lub robót budowlanych mogą być uznane za wydatki kwalifikowalne, jeśli tak stanowi umowa o dofinansowanie projektu.

2. Wydatki na przebudowę urządzeń obcych mogą być uznane za kwalifikowalne, jeśli konieczność ich przebudowy wynika z projektu budowlanego.

3. Wydatki na budowę przyłączy do sieci wodociągowych, kanalizacyjnych, elektroenergetycznych, ciepłych lub gazowych mogą być uznane za kwalifikowalne, jeśli przyłącza będą stanowiły własność Beneficjenta.

4. Wydatki na opłaty za przyłączenie do mediów niezbędnych do prawidłowego funkcjonowania obiektu infrastruktury (w tym sieci elektroenergetycznej, gazowej, wodociągowej, kanalizacyjnej, ciepłowniczej, teletechnicznej lub teleinformatycznej) mogą być uznane za kwalifikowalne, jeśli są niezbędne dla realizacji projektu i tak stanowi umowa o dofinansowanie projektu.

5. Wydatki na opłaty z tytułu zajęcia pasa drogowego lub opłaty za usunięcie drzew lub krzewów mogą być uznane za kwalifikowalne, jeśli opłaty te są należne podmiotowi innemu, niż Beneficjent i są niezbędne do realizacji projektu. Nie jest wydatkiem kwalifikowanym kara za zajęcie pasa drogowego, a także kara za usunięcie drzew i krzewów wynikająca z prawa krajowego.

6. Wydatki na odtworzenie nawierzchni drogi poza pasem prowadzonych robót mogą być uznane za kwalifikowalne, jeśli obowiązek odtworzenia nawierzchni drogi wynika z zezwolenia na zajęcie pasa drogowego.

7. Wydatki na odszkodowania za zajęcie cudzej nieruchomości na czas prowadzenia robót budowlanych lub za utracone zbiory mogą być uznane za kwalifikowalne, jeżeli są niezbędne do realizacji projektu.

8. Wydatki związane z uzyskaniem prawa dostępu do terenu budowy mogą być uznane za kwalifikowalne, jeśli nie jest możliwy swobodny dostęp do terenu budowy z drogi publicznej, a wydatki te są niezbędne do realizacji projektu.

§ 18. Wydatek na najem lub dzierżawę nieruchomości lub jej części może być uznany za wydatek kwalifikowalny pod warunkiem, że wynajmowana nieruchomość (część nieruchomości) jest wykorzystywana wyłącznie na cele projektu.

§ 19. 1. Wydatek na wynagrodzenie pracownika bezpośrednio zatrudnionego, lub któremu zlecono pracę przy realizacji projektu (koszty osobowe) może zostać uznany za wydatek kwalifikowalny pod następującymi warunkami:

- 1) pracownik jest zatrudniony wyłącznie przy realizacji projektu lub też przeznacza na realizację projektu część swojego czasu pracy, ustaloną według metodologii zaakceptowanej przez IZ RPO WK-P stanowiącą załącznik nr 1 do niniejszych Wytycznych,
- 2) powierzenie pracownikowi zadań przy realizacji projektu nastąpiło na piśmie,
- 3) umowa o dofinansowanie projektu przewiduje kwalifikowalność wydatków na wynagrodzenia.

2. Wydatkami kwalifikowalnymi mogą być również premie, o ile spełnione są następujące warunki:

- 1) premie zostały przewidziane w regulaminie wynagradzania instytucji Beneficjenta,
- 2) nie wprowadzono ich w momencie, gdy instytucja Beneficjenta zaczęła przygotowywać się do realizacji projektu,
- 3) potencjalnie obejmują wszystkich pracowników danej instytucji Beneficjenta.

3. Wydatki na obciążenia publicznoprawne, nakładane na pracodawcę w związku z wypłatą wynagrodzenia uznanego za wydatek kwalifikowalny, stanowią również wydatki kwalifikowalne.

§ 20. Wydatki na świadczenia dla osób fizycznych (np. stypendia, świadczenia związane z aktywizacją zawodową) mogą być uznane za kwalifikowalne, o ile tak stanowi umowa o dofinansowanie projektu.

§ 21. Wydatek bieżący (np. delegacje, zakup materiałów) może zostać uznany za wydatek kwalifikowalny, jeśli w całości służył realizacji projektu.

§ 22. 1. Przez wydatek związany z ogólnym zarządem rozumie się wydatek bieżący, którego poniesienie jest niezbędne dla realizacji projektu, ale niemożliwe jest przyporządkowanie całości wydatku do projektu (może dotyczyć to np. wydatków na ogrzewanie, usługi telekomunikacyjne, użytkowanie pomieszczeń, wynagrodzenia osób kierujących podmiotem realizującym projekt oraz innych pracowników przeznaczających część czasu pracy na realizację projektu).

2. Wydatek związany z ogólnym zarządem może zostać uznany za wydatek kwalifikowalny, pod następującymi warunkami:

1) podstawą do kalkulacji wydatku związanego z ogólnym zarządem jest kwota wydatków rzeczywiście ponoszonych,

2) wydatek związany z ogólnym zarządem jest obliczany jako określony procent kwoty wydatków rzeczywiście ponoszonych, według należycie uzasadnionej, rzetelnej i bezstronnej metodologii przyjętej przez Beneficjenta, a weryfikowanej przez IZ RPO WK-P.

3. Wydatki związane z ogólnym zarządem mogą być uznane za kwalifikowalne do wysokości 25 % całkowitych wydatków określonych w niniejszych Wytocznych będących wydatkami kwalifikowalnymi w ramach projektu.

§ 23. 1. Do współfinansowania ze środków RPO WK-P, kwalifikują się wydatki poniesione w związku z realizacją projektów polegających na wspieraniu następujących instrumentów inżynierii finansowej:

1) funduszy pożyczkowych,

2) funduszy poręczeniowych (gwarancyjnych).

2. Wydatkami kwalifikującymi się do objęcia wsparciem w ramach wspierania instrumentów inżynierii finansowej są wydatki poniesione przez Beneficjenta na dokonywanie inwestycji kapitałowych oraz pokrycie kosztów zarządzania instrumentem inżynierii finansowej.

3. Przez koszty zarządzania rozumie się w szczególności:

1) koszty związane z prowadzeniem biur funduszu lub podmiotu zarządzającego; w szczególności wydatki związane z: zakupem niezbędnego sprzętu i wyposażenia biurowego, zakupem oprogramowania i licencji;

- 2) wynagrodzenia osób zatrudnionych przy przygotowaniu i monitorowaniu inwestycji, wraz ze składkami na obowiązkowe ubezpieczenia społeczne, i inne obowiązkowe składki naliczane od wynagrodzenia;
- 3) koszty podróży służbowych osób zatrudnionych przy przygotowaniu i monitorowaniu inwestycji;
- 4) koszty usług prawnych, notarialnych, badania sprawozdań finansowych, sporządzenia planów operacyjnych, biznes planów, ekspertyz technicznych, ocen wpływu na środowisko, finansowych i innych nabywanych przez beneficjenta i bezpośrednio związanych z przygotowaniem i/lub monitorowaniem inwestycji i/lub portfela inwestycji;
- 5) koszty obsługi księgowej funduszu / instrumentu inżynierii finansowej;
- 6) koszty przygotowania i dokonywania inwestycji;
- 7) koszty monitorowania, wyceny i wychodzenia z inwestycji dokonanych z udziałem środków publicznych;
- 8) koszty związane z amortyzacją sprzętu,
- 9) podatek VAT
- 10) niezbędne opłaty związane z realizacją projektu (administracyjne, finansowe);

4. Wydatki w ramach instrumentów inżynierii finansowej ponoszone są zgodnie z przepisami art. 44 Rozporządzeniem Rady (WE) nr 1083/2006 oraz art. 43-46 Rozporządzenia Komisji (WE) nr 1828/2006.

§ 24.1. Wydatki inne, niż określone w § 10-23 mogą zostać uznane za kwalifikowalne, o ile zostaną uznane przez IZ RPO WK-P, na wniosek Beneficjenta, za niezbędne dla realizacji projektu.

2. W szczególności za wydatki kwalifikowalne mogą być uznane roboty dodatkowe, jeżeli zostaną spełnione łącznie następujące warunki:

- a) roboty dodatkowe (na podstawie protokołu konieczność akceptowanego przez Projektanta i Inspektora Nadzoru), są uzasadnione i niezbędne dla realizacji celu/ów projektu,
- b) roboty dodatkowe były niemożliwe do przewidzenia na etapie przygotowania projektu oraz są obecnie niezbędne dla prawidłowego wykonania projektu,
- c) wartość robót określono na podstawie kosztorysu powykonawczego,
- d) roboty stanowią nie więcej niż 10 % wydatków kwalifikowalnych projektu wynikających z umowy o dofinansowanie projektu,

- e) możliwość wystąpienia robót dodatkowych przewidziano we wniosku o dofinansowanie projektu, jako odrębnej kategorii wydatków.

§ 25. Wydatki poniesione na mieszkalnictwo mogą zostać uznane za kwalifikowalne pod następującymi warunkami:

1) wydatki te muszą zostać poniesione w ramach projektów wpisujących się w zintegrowane plany rozwoju miejskiego (lokalne programy rewitalizacji) lub Osi priorytetowej 7. Wspieranie przemian w miastach i na obszarach wymagających odnowy RPO WK-P na lata 2007-2013, która skierowana jest na wsparcie obszarów zdegradowanych lub obszarów zagrożonych fizyczną degradacją i wykluczeniem społecznym,

2) wydatki ponoszone są wyłącznie na:

a) renowację wspólnych części wielorodzinnych budynków mieszkalnych tj.:

- odnowę następujących części głównej struktury budynku: dach, fasada, okna i drzwi fasady, klatka schodowa, korytarze wewnętrzne i zewnętrzne, wejście i jego struktury zewnętrzne, windy;

- instalacje techniczne budynku;

- działania w zakresie oszczędności energetycznej.

b) przygotowanie do użytkowania nowoczesnych, socjalnych budynków mieszkalnych dobrego standardu poprzez renowację i adaptację budynków istniejących stanowiących własność władz publicznych lub własność podmiotów działających w celach niezarobkowych.

§ 26. 1. RPO WK-P jest współfinansowany środkami EFRR. W związku z tym wydatki na działania objęte zakresem art. 3 Rozporządzenia Rady (WE) Nr 1081/2006 objęte są mechanizmem elastycznego finansowania (cross-financing).

2. Łączna kwota wydatków objętych mechanizmem elastycznego finansowania uznanych za kwalifikowalne nie może przekroczyć 10% całkowitych wydatków kwalifikowalnych ponoszonych w ramach Osi priorytetowej 4. Rozwój infrastruktury społeczeństwa informacyjnego, Osi priorytetowej 5. Wzmacnianie konkurencyjności przedsiębiorstw oraz Osi priorytetowej 7. Wspieranie przemian w miastach i na obszarach wymagających odnowy RPO WK-P na lata 2007-2013.

Dział 3

Wydatki związane z zarządzaniem projektem i jego obsługą

§ 27. 1. Wydatki na nabycie usług polegających na wykonywaniu czynności w ramach zarządzania projektem (np. obsługi księgowej, monitorowania, nadzoru inwestorskiego) mogą być uznane za wydatki kwalifikowalne, z zachowaniem warunków określonych w § 19 niniejszych Wytycznych.

2. Wydatki na analizy i ekspertyzy niezbędne do realizacji projektu mogą być uznane za kwalifikowalne, jeśli tak stanowi umowa o dofinansowanie projektu.

3. Wydatki na audyt projektu mogą być uznane za kwalifikowalne, jeśli audyt jest wymagany przepisami prawa lub postanowieniami umowy o dofinansowanie projektu.

4. Do wydatków na zarządzanie projektem stosuje się odpowiednio postanowienia § 19, § 20, § 22 i § 23 niniejszych Wytycznych.

5. Wydatki na zakup środków trwałych służących do zarządzania projektem nie są kwalifikowalne. Wydatki na amortyzację środków trwałych służących do zarządzania projektem mogą być uznane za kwalifikowalne, z zachowaniem warunków określonych w § 13 niniejszych Wytycznych.

6. Wydatki na zakup wyposażenia innego niż środki trwałe, służącego do zarządzania projektem mogą być uznane za wydatki kwalifikowalne.

§ 28. 1. Wydatki na pokrycie opłat związanych z prowadzeniem rachunku bankowego na potrzeby projektu mogą być uznane za kwalifikowalne.

2. Wydatki na pokrycie opłat od transakcji finansowych dokonywanych w związku z realizacją projektu (np: opłat od przelewów bankowych) mogą być uznane za kwalifikowalne, o ile tak stanowi umowa o dofinansowanie projektu.

3. Wydatki poniesione na instrumenty zabezpieczające realizację umowy o dofinansowanie mogą być uznane za kwalifikowalne, jeśli obowiązek ustanowienia zabezpieczenia wynika z postanowień umowy o dofinansowanie.

4. Wydatki poniesione na obowiązkowe ubezpieczenia lub gwarancje mogą być uznane za kwalifikowalne, o ile tak stanowi umowa o dofinansowanie projektu.

§ 29. 1. Wydatki na działania służące informacji o projekcie, wymagane przepisami art. 8 Rozporządzenia Komisji (WE) nr 1828/2006 mogą zostać uznane za kwalifikowalne, o ile tak stanowi umowa o dofinansowanie projektu oraz *Wytyczne dla beneficjentów z zakresu*

promocji projektów realizowanych w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2007-2013 przygotowane przez IZ RPO WK-P.

2. Zakres wydatków kwalifikowalnych na działania dotyczące informacji i promocji, może zostać rozszerzony postanowieniami umowy o dofinansowanie projektu.

Dział 4

Rodzaje wydatków kwalifikowanych w poszczególnych działaniach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Kujawsko-Pomorskiego

§ 31. Lista szczegółowych wydatków kwalifikowalnych w poszczególnych działaniach RPO WK-P na lata 2007-2013 stanowi załącznik VI do Szczegółowego Opisu Osi Priorytetowych Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2007-2013.

Załącznik nr 1. Metodologia wyliczania kosztów kwalifikowalności wynagrodzeń

Zarówno w przypadku gdy pracownik jest zatrudniony wyłącznie do celów projektu, jak również zaangażowany jest w inną pracę oprócz tej związanej z projektem, jego czas pracy musi być rejestrowany w postaci odpowiedniej dokumentacji (np.: karty czasu pracy). Dokumenty takie powinny być akceptowane przez osobę odpowiedzialną za pracę, desygnowaną przez wykonawcę projektu. Niedozwolone są szacunkowe wyliczenia czasu pracy.

Koszty personelu wykazanego przez beneficjenta powinny być wyliczane w stosunku miesięcznym, proporcjonalnie do czasu poświęconego na rzecz projektu (określonego na podstawie dokumentów rejestrujących czas pracy).

W przypadku kiedy pracownik przebywa na zwolnieniu chorobowym, refundowane jest wynagrodzenie wyłącznie za okres, w którym wypłaca wynagrodzenie pracodawca (do 33 dni w danym roku kalendarzowym).

Przy wyliczaniu kosztów osobowych należy uwzględnić:

- koszty wynagrodzenia brutto,
- obowiązkowe obciążenia socjalne,
- obowiązkowe odpisy na Fundusz Pracy, Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych,

Koszty wynagrodzenia wyliczane są indywidualnie dla każdego pracownika.

W przypadku gdyby dla potrzeb opracowania szacunkowego budżetu projektu zostały wykorzystane szacunkowe koszty osobowe, to w ramach wniosków o płatność wykazywane muszą być jedynie kwoty bazujące na rzeczywistych kosztach obliczonych zgodnie z zaprezentowaną metodologią.